

Leticia Asenjo

No existeix el dret a ser pares”

AIXÍ
FA DE
MARE

FRANCESC
ORTEU

Psicòloga especialitzada en infància i família, escriptora i mare de la Lola i l'Èric, de 17 i 14 anys. Publica 'Honraràs pare i mare' (Fragmenta Editorial), un assaig crític sobre el dogma cristià d'haver d'estimar els pares. També escriu a l'ARA i és autora de la novel·la 'Divorci i aventura' (La Segona Perifèria).

Hem de deixar de romantitzar les relacions paterno-filials. L'amor als pares no ha de ser incondicional, perquè si donem per garantit que fem el que fem els fills ens estimaran i ens ho perdonaran tot, abonem les condicions per a una relació abusiva i en què els drets dels infants s'acabin veient compromesos.

Posa'm un cas de relació abusiva que sigui freqüent. L'ús que es fa dels drets d'imatge dels infants, per exemple. Els fills no són objectes de la nostra propietat i la seva vida no ens pertany, no tenim cap dret a exposar-los de la manera com els exposen alguns progenitors a les xarxes socials.

Si a tu no t'agrada veure't a les xarxes vomitant, un dia tampoc l'hi agradarà, al teu fill.

En algun moment serem testimonis de fills ja grans que acabin denunciant els seus progenitors per aquesta vulneració de drets, que pot tenir conseqüències ben serioses quan vulguin trobar determinades feines o assegurances.

Com a psicòloga vas treballar en processos d'adopció.

Sempre he considerat que la meua feina és, fonamentalment, vetllar pels drets dels infants. Vaig treballar fent els processos d'adonament de les famílies que volien fer una adopció internacional. La gent em preguntava si no em sabia greu quan havíem de fer una idoneïtat negativa, i la meua resposta era sempre la mateixa: l'adopció és una mesura de protecció als infants, i ha de ser sempre l'última, especialment la internacional, en la qual treus l'infant de la seva terra, la seva llengua i la seva cultura. No existeix el dret a ser pares, i aquells anys em van colpir per l'egoisme i l'esperit salvatge de molts que s'acostaven a la paternitat.

Què és la pedagogia negra?

Una manera d'educar els infants en què es pot fer ús de la violència, i va des dels abusos o maltractaments explícits fins al menyspreu, la humiliació o els cops "socialment acceptats". El va desenvolupar la psicoanalista Alice Miller i explica que és un mètode generalitzat, és a dir, que la gran majoria de persones hem estat educats així, ho interioritzem i ho traspassem acriticament a la criança dels propis fills.

PERE VIRGLI

En el llibre ets molt crítica amb els teus pares, però expliques que els teus fills t'ho retreuen.

Els meus fills tenen una relació diferenciada amb els seus avis, i això té molt de valor. Vaig ser-ne conscient quan el petit devia tenir quatre anys. Havíem dinat a casa dels avis i jo havia discutit amb la mare. Quan vam tornar a casa, em va preguntar si l'àvia era dolenta. En aquell moment vaig adonar-me que no havia de permetre que les meves tensions no resoltes tenyissin la seva relació. No era just per a ningú.

Què et desconcerta, quan observes els teus fills?

La seva relació com a germans és una de les coses que sempre m'han generat més perplexitat perquè jo soc filla única i tot sovint no entenc les dinàmiques que es generen entre ells. M'atabala que es barallin i, quan m'hi fico per posar pau, ells em diuen que no anava de debò i que no cal que m'enfadi. I llavors no entenc pràcticament res, i m'adono que és perquè jo no ho he viscut mai i haig d'aprendre-ho a través d'ells.

Ja són adolescents.

Ara la meua feina és entendre com trobar el punt d'equilibri entre ser un suport i estar present per a quan em necessitin, i deixar anar corda, fomentar la seva autonomia.

I què et fascina?

Veure com són exactament igual a com quan eren nadons. Totes les pistes del seu temperament ja hi eren. Veure'ls ara que s'han fet grans i recordar que ja els veia així en acabar de néixer és una de les coses que més em meravellen.

Explica'm una conversa important amb algun d'ells.

Un dia el fill petit, devia tenir set anys, em deia que el que més voldria del món és que el seu pare i jo no ens haguéssim separat. Jo li vaig dir que la separació havia estat difícil, però que de les situacions tristes també en poden sortir coses bones. I que si el seu pare i jo no ens haguéssim separat, el seu germà petit no hauria nascut, perquè el seu pare no hauria conegut la seva parella actual. Es va quedar uns segons sense dir res i llavors em va abraçar molt fort, i va plorar amb un sentiment tan profund que em va trencar el cor.